

højere Embedsmænds Lønninger og i det hele Lønningerne i vore Embedsforhold staa i et Misforhold til det Arbejde, der udføres af de paagældende. De højeste Lønninger ere de, for hvilke der i Reglen udrettes mindst; det vide vi alle (S. Hage: Nej!) Det ærede Medlem for Fredensborg (S. Hage) protesterer; jeg skal da minde om adskilligt. Hvad tror det ærede Medlem, som protesterer imod min Paastand, om, at de højere lønede bestille mindst, — hvad tror han, at Oberst Schüller bestille paa Frederiks Hospital? Og tror det ærede Medlem, at en General er bedre i Stand til at lede Landbohøjskolen end en landøkonomist dannet Mand? Saaledes kunde jeg blive ved. Jeg vil sige det ærede Medlem og andre, at vi have netop i vort Embedsmændssystem her i Landet et System, som er til Skade for vort økonomiske Liv, og dette System er, at Militære have Fortrin overalt, skulle skubbes ind alle Vegne uden Hensyn til, om deres Dydighed svarer til Stillingen. Jeg kan pege paa hvilken som helst højere civil Embedsstilling, saa er der altid en eller anden Oberst eller Kaptejn, der skal skubbes ind, selv om han har Pension i Norge. Selv om der er dygtige Mænd, der bedre ere i Stand til at varetage et Embede paa det civile Omraade, bliver den militære foretrukket, naar han er afskediget af en eller anden Grund, naar det da ikke er af en uheldig Grund. Det er det, der gør Embedsmaskineriet, Statsadministrationen dyr. Man vil vel ikke paastaa, at hvad der fordyrer Statsadministrationen, er Lønningerne til de underordnede eller til Statens Arbejdere. Vi havde under Finanslovens første Behandling Lejlighed til at omtale denne Sag vidt og bredt; men jeg tror ikke, at der var nogen, der hændede, at enten Statsarbejderne eller de underordnede Funktionærer ere afslagne med saadanne Lønninger, at det er dem, der thuge paa Statsdriften. Nej, det er oppefter; der er den tunge Ende. Jeg vil sige til den ærede Minister, at han skulde tage dette Forhold under alvorlig Overvejelse. Saa kom den ærede Minister til sin tredje Indvending, og det var den, at man kunde ikke eksperimentere fra Statens Side paa dette Omraade, saaledes som det kan gøres af private. Staten kunde ikke saaledes søge efter Markeder i Udlandet eller lede Routerne efter de Afsetningsforhold, man maatte opdage. Hvorfor i al Verden kan man ikke det? Vi have vore Konsulenter i Udlandet for landøkonomiske Sager, og hvis vi ikke have nok, kunne vi vel saa flere, saa at de kunne blive i Stand til paa Statens Vegne at varetage disse Sager. De ere jo

allerede nu i Stand til at varetage dem, og hvorfor skulde de da ikke kunne gøre det i Fremtiden og det i større Udstrækning? Den højtærede Minister sagde, at Staten kan ikke eksperimentere, det vil koste for meget. Jeg vil anmode den højtærede Indenrigsminister om at spørge sin Kollega, Krigsministeren, om det ikke er tilladt at eksperimentere baade med Penge og Liv, naar det gælder Ting, som man mener ere i Statens Interesse. Hver Gang der kommer en ny Kanon, hver Gang et nyt Gevær skal prøves, hver Gang der kommer et af de Mordredskaber, som Kunstslagteriet paa Militarismens Omraade skal anvende til at ødelægge Befolkningen enten herhjemme eller ude, saa tales der ikke om, at Staten ikke maa eksperimentere. Saa styder man Tusinder af Kroner bort i hvert Stud, da bliver der eksperimenteret baade med Penge og Mennekeliv uden Hensyn til, hvad det koster. Skulde man saa ikke eksperimentere paa et Omraade som dette, hvor det vil være til Gavn for hele Befolkningen? Skulde man da ikke anføre Forsøg for at opdage nye Markeder for Afsetningen af de Produkter, hvoraf hele Befolkningen i større eller mindre Grad er afhængig? Den højtærede Minister vil næppe paastaa, at dette eller det andet Ting ikke skulde gaa med dertil, naar vi finde os i, at der eksperimenteres paa andre Omraader, hvor det er skadeligt, unyttigt og, efter min Formening, demoraliserende for Befolkningen i sin Helse. Det kan ikke være Tilfældet. Jeg vil, for ikke alene at holde mig til Krigsvæsenet, anføre Jærnbanevæsenet. Det er dog ikke noget nyt paa Trafikkens Omraade, at den højtærede Trafikminister sætter Ekstratog i Gang, naar Trafikforholdene fordrer det, eller træffer andre Foranstaltninger. Der er ikke Tale om at give den højtærede Minister noget Mistillidsvotum af den Grund. Det er et Omraade, hvor alle billige, at der gøres, hvad der er muligt; man vilde endogjaa misbillige, dersom der ikke gøres alt, hvad der kan gøres, for under vanskelige Forhold at komme Befolkningen i Møde, naar det gælder Erhvervelsen af det daglige Brød. I Tilslutning til denne Indvending sagde den højtærede Minister endvidere, at man heller ikke kunde gaa til Statsdrift af den Grund, at den vilde blive tung, være bunden ved Bevillinger og blive langsom i Vendingen, fordi Statsfunktionærerne ere vant til at virke efter reglementariske Bestemmelser. Naar det virkelig er saaledes, at Statsmaskineriet er tungt, vil jeg saamaend gerne tro det. Vi have Eksempler paa det i mangfoldige Retninger, men saa forekommer det mig, at